

Veurjaorseditie 2004
Jaorgang 8, nr.1
Oplaoge: 950 stoks

BESTE KIENDER!

Nog even en dan is et al weer Paosken. We hebben in *Uut de buse* et daor al een hiel posien niet over had, dus doen we dat now! In et verhael dat op de volgende bladziede begint, gaon Anna en Kellie en nog een hieleboel ere kiender een paoskebulte maeken. Et leek d'r haost op dat et hielemaole niet goed kommen zol mit die bulte, mar gelokkig is Kellie een wakkere hond! Bi'j et verhael heurt ok een taelopdracht.

Niet allied et verhael het mit de Paosken te maeken. Zo kun jim op bladziede zesse moppen, riempies en gezegden lezen die mit de Paosken te maeken hebben, kiek mar es gauw, d'r bin hiele mooien bi'j!

Op bladziede vufe vertellen we wat over een dri'jorgel uit Wolvege en op bladziede zeuven staot een deurstreeppuzel. De woorden die daor in verburgen binnen, hebben allegere mit schoele te maeken. Aj' alle woorden vot-streept hebben, blieven d'r nog negen letters over. Die letters vormen mit meikeer ok een woord dat mit schoele te maeken het.

Achterop is vanzels weer een prachtige strip over Jochem te vienen. De strip wodde bedocht en tekend deur Jan Oosterhof uit Steggerde. Ok in disse strip blykt wel weer dat Jochem niet zo hiel snugger is. Die koekebakker lat him weer mooi bi'j de neuze nemen.

ANNA, KELLIE EN ET PAOSKEVUUR

(Een verhael van Sietske Bloemhoff)

Op een woensdagmiddag in meert lopen Anna en Kellie et pad uut langs de bos. Van de weke hebben ze et op schoele drok had veur de Paosken. Midden in de klasse van Anna staot now een prachtige versierde paostakke. Alle kiender hebben d'r wat moois veur maekt en dat hangt d'r allegere in. Doe de takke klaor was, had meester over de Paosken verteld en een prachtig paosverhael veurlezen.

Nao schoeletied hadden de kiender daor nog even over naopraot.
Een peer jongen weren doe over et maeken van een paoskebulte begonnen.
'As wi'j now mit mekeer es een grote paoskebulte maeken,' zee Mark. 'Dat liekt me machtig! Ik bin wel es mit mem en heit naor Else west, daor maeken ze elk jaor ok een hiele grote paoskebulte. Mooi, jong! Now, wat zeggen jim?'
Et leek iederiene een pracht van een plan.
'Mar waor moe'n we die bulte maeken?' vreug Tom. 'Wie wet een mooi plak?'
'Misschien wet Anna wel wat,' docht Tineke. 'Zi'j woont ja buten et dörp. En in et dörp kan et niet, stel je veur as et vuur overwi'jt naor de huzen!'
En zo wodde ofpraot dat Anna es bi'j heur in de buurt naor een geschikt plak kieken zol. En daorom stappen zi'j en Kellie now langs de bos!

'Wat daenk ie, Kellie, zol die kaampe laand niet geschikt wezen?' wiest ze de zwatte hond nao een posien an.
Kellie wiemelstat es, et liekt him ok wel goed toe. De kaampe laand ligt naost et pad langs de bos. As de bulte veer genoeg van de bos komt, kan d'r nikks gebeuren. En in de bos liggen genoeg dooie takken die op de bult kunnen.
Thuus overleggen ze mit de heit van Anna wat die d'r van vint. Anna heur heit daenkt ok dat et een prima plak is en zegt dat de kiender zien toestemming hebben. Tevreden lopen Anna en Kellie naor et dörp om et goeie ni'js an de ere kieder te vertellen. Ze praat en dat ze zaoterdag mitien beginnen.

Die zaoterdag, de woensdagmiddag d'r op en de volgende zaoterdag bin de kiender drok an et togen mit takken veur de paoskebulte. Sommige heiten helpen ok even mit en zo wodt et een prachtige bulte. In de midden stikken ze een lange stok. Daor hangt een prachtige vlagge an die ien van de memmen maekt het.
D'r wodt ofpraot dat de paoskebult op Paoskemaendag in de braand steuken wodden zal, aovens om zeuven ure. Iederiene vint dat Anna dat doen mag, want zi'j het ommes veur et mooie plakkien zorgd.
'Tot maendagaovend,' wodt d'r an et aende van de zaoterdagmiddag reupen en dan gaot iederiene op huus an.

Zundags kieken Anna en Kellie nog even bi'j de bulte. De vlagge wappert fleurig in de wiend.

'Nog ien nachien slaopen, Kellie,' zegt Anna as ze de hond weer naor huus toe brengt. Dan is et zoveer. Ik hael je morgenaovend wel op. Welterusten!' Kellie slikt Anna nog even over de haand en draeft dan naor de deure.

Anna ligt al een posien te slaopen as ze naachs inienen wakker wodt. Heurt ze wat, of droomt ze? Ze luustert nog es goed. Et is krek as heurde ze in de veerte een hond blaffen.

Ja heur, now heurt ze et weer, mar een stok dichterbi'j. Et kon Kellie wel wezen. Mar wat moet die now midden in de naacht?

Anna stapt gauw van bedde en lopt naor de deure. Daor staot Kellie en hi'j gaot tekeer, za'k jim vertellen. De hond blaft en lopt dan vot en komt weeromme en blaft opni'j. Et is dudelik dat hi'j wil dat Anna mit him mit gaot.

Anna zal gauw heur heit ophaelen, want ze snapt niet wat d'r an de haand wezen kan. Mar heur heit komt d'r al an, die had de hond ok heurd.

'We kommen d'r an, heur Kellie,' ropt hi'j. 'Wat is d'r mien jonge, wat bin ie overstuur.'

Kellie biest et pattien uit en kikt now en dan aachteromme om te zien as Anna en heur heit d'r wel an kommen. Now, die draeven zo hadde as ze kunnen!

Inienen zien ze waorm de hond zo over de toeren is.

D'r is wat loos bi'j de paoskebulte!

Om de bulte henne schoemelen een peer gedaonten. Et liekt wel as smieten ze wat over de paoskebulte henne. Et stinkt beheurlik, Anna en heur heit roeken et al as ze nog lange niet an de bulte toe binnen.

'Wel allemachtig,' raost Anna heur heit. 'Et is bezine! Daor bin een peer knaopen die de paoskebulte stiekem in de braand stikken willen! Pak ze, Kellie!'

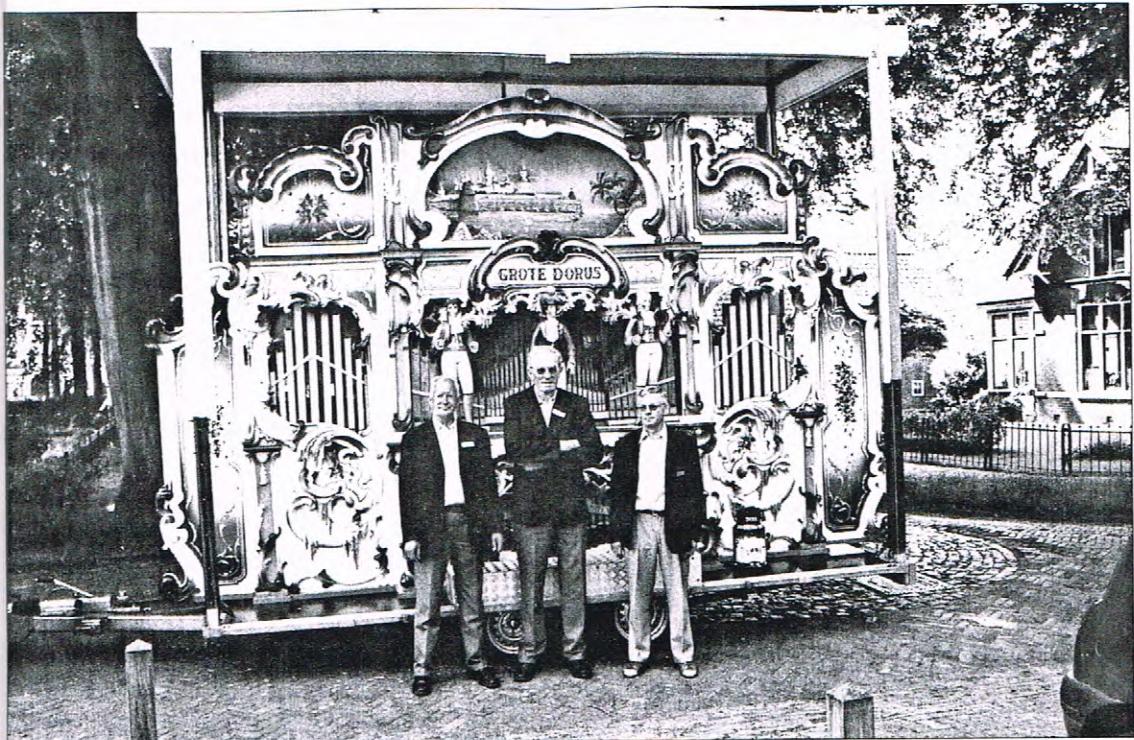
Mar dat laeste hoeft Anna heur heit niet meer te zeggen. Want Kellie zet de sokken d'r nog es ekstra in en is krek op 'e tied bi'j de bult. Ien van de jongen het al een deusien lucifes in de hanen om de boel in de braand te stikken.

Kellie gript him bi'j de polse en zet daor de tanen es even best in.

Now, dat helpt! De jonge piept et uit en lat et deusien mitien valen. Kellie brengt dat gauw naor Anna en heur heit toe die d'r intied ok haost binnen.

Dan dri'jt de hond him omme en vliegt weer naor de jongen toe. Mar de beide jongen bin d'r vanzels gauw vandeur gaon. Zi'j hebben wel in de gaten dat de hond weeromme komt. En ze hebben ok wel zien dat d'r meensken bi'j binnen.

'Laot mar, Kellie,' zegt de heit van Anna. 'Ik ken die beide jongen toevallig wel. Ze kommen uit een dörp een aentien veerderop. Ik zal wel es even mit heur oolden praaten. Die knaopen bin vanzels jeloers op oonze mooie paoskebulte en

GROTE DORUS SPEULT STELLINGWARFS

Sund al weer een hiele poze speult et bekende dri'jorgel Grote Dorus uit Wolvege ok lieties in et Stellingwarfs. Et gaot hierbi'j om twie hiele fleurige lieties. Et iene lietien hiet *Waor de Lende*. In et lietien gaot et vanzels over dat reviertien, mar ok over de mooie omgeving in de Stellingwarven. Et wodde ooit schreven deur Jouk, jim weten wel, die ok *Et kienderboek van Jouk* schreef en de meziek is van Henk Bloemhoff.

Et aandere lietien is et *Stellingwarver onzinnig draanklied nr. 2073-en-een-half*. In dat lietien dat ok van Henk Bloemhoff is, gaot et over Stellingwarvers. Dat ze niks kunnen; niet fietsen, niet daansen en, niet veerder over praaten, heur... sekseen. Mar as ze draank op hebben kun ze inienen alles. Temeensen, dat mienen ze, mar - deur de draank - wél zonder verstaand! Foei toch, now?

Grote Dorus is vaeke op pad en het et altied slimme drok. Ie kun et orgel overal tegenkommen, niet allied in Wolvege. Et is now en dan in alle dörpen van de Stellingwarven te heuren, mar ok vaeke veer daorbuten.

wollen him daorom stiekem in de braand stikken. Wat goed dat ie deur hadden dat d'r onraod was. Knap heur, Kellie,' priest hi'j de hond.

Intied komt et baosien van Kellie d'r ok an. Hi'j vertelt dat de hond slim ongedurig west was en de hieltied mar weer uit de maand kwam en naor de deure leup. Et baosien hadde de deure doe mar los daon en Kellie was d'r as een haeze vandeur gaon. 'Ik bin mitien achter him an lopen,' vertelt et baosien veerder, 'mar ja, ik bin niet zo jong meer, dat dat gaot niet zo hadde.'

Mit 'n vieren kieken ze nog es goed as alles now veilig is. Ze vienen et bezineblik dat nog halfvol zit en nemen dat mar mit naor huus.

De volgende aovend is zowat et hiele dörp uutlopen om naor et paoskevuur te kieken. Anna mag et vuur anstikken, mar de grote held van de aovend is vanzels Kellie. As hi'j d'r niet west was...

En de beide jongen? Now, as Anna heur heit een peer daegen laeter bi'j heur oolden komt, weten die et al. De jongen hebben et verhael eerlik opbiecht, dat moet zegd wadden. Ze hebben netuurlik nog wel best op heur sodemieter had, mar et gebeurt niet weer. Volgend jaor gaon ze zéls een paoskebulte maeken!

O-P-D-R-A-C-H-T

Perbeer in de woorden die hieronder staon de juuste letters in te vullen. Alle woorden kommen in et verhael over et paoskevuur veur, dus aj' et niet weten kuj' et altied even opzuken!

p a o s t a k . e

n a c . i e n

s c h o e l e t . e d

d . c h t e r b i'j

p a s k e b u l t e

o p h . e l e n

i e d e r i . n e

s c h o . m e l e n

z a . t e r d a g

k n . o p e n

m a e n d a g . o v e n d

a o . e n d

PAOSKEMOPPEN, RIEMPIES EN GEZEGDEN

MOPPIEN

D'r lopen twie kiepen op et laand.
De iene zegt: 'Wat is et toch kold, niet!'
De aandere antwoordt: 'Zeg dat wel,
ik krieg d'r gewoon kiepevel van!'

Als iemand je vraagt iets te doen
waar je helemaal geen zin in hebt,
kun je als antwoord geven:
Ja, as Paosken en Pinkster op iene dag valen.
En dat betekent... nooit!

GEZEGDEN

Praoten as een kiepe zonder kop
Betekenis: dom, onnozel praten

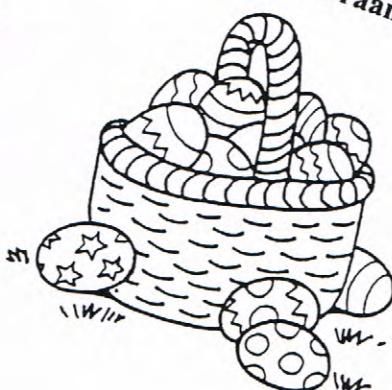
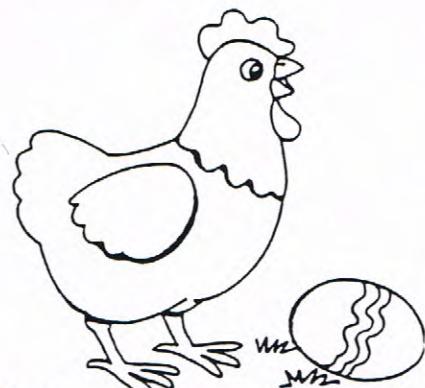
Een bliende kiepe
Wordt gezegd van iemand die maar zoekt
en niets kan vinden

Mit de kiepen op stok gaon
Betekenis: vroeg naar bed gaan

RIEMPIEN

Ien ei is gien ei
Twie ei is 'n half ei
Drie ei is 'n paosei

MOPPIEN

D'r liggen twie eier in een maantien.
Et iene ei zegt: 'Ik zie d'r toch zo tegenop
om straks in dat kokende waeter te liggen!'
Et aandere ei zegt: 'Ie moe'n niet zeuren,
daor woj' had van!'

GEZEGDEN

Hi'j kri'jt as een haene
Betekenis: hij is erg eigenwijs

De haene van de mik en
de kiepen van de leg
Wordt gezegd als alles in de
war raakt, in het honderd loopt

De rooie haene kri'jt
Betekenis: er is brand

RIEMPIEN

Hej' je nog een oolde maande?
Hej' je nog een bossien riet?
Aanders wil oons paosvuur niet branen
Aanders braant oons paosvuur niet!

De dagen rond Paosken worden in het
Stellingwerfs zó genoemd:

Witte donderdag

Goeie vri'jdag

Kwaoie zaoterdag

Spekzundag

Eiermaendag

D-E-U-R-S-T-R-E-E-P-P-U-Z-E-L

belle	N	I	E	L	P	E	L	E	O	H	C	S
bod	O	R	N	E	L	U	E	P	S	L	S	C
boek	V	E	K	A	A	N	S	I	E	P	Z	H
deure	E	K	F	A	R	T	S	Z	U	I	K	R
gang	R	E	K	N	E	R	E	L	E	A	T	I
groep	B	N	L	L	N	N	N	K	P	J	U	F
juf	L	E	E	R	L	I	N	G	E	N	N	T
kleuren	I	N	U	Z	I	N	G	E	N	E	I	R
kleuter	E	K	R	M	S	B	G	A	N	G	E	E
krieties	V	D	E	E	T	K	E	E	E	T	B	T
leerlingen	E	E	N	A	E	E	K	L	S	R	O	U
leren	N	U	G	R	O	E	P	E	L	P	D	E
lessen	K	R	I	E	T	I	E	S	E	E	E	L
lezen	K	E	I	Z	E	M	N	R	B	O	E	K
meester												
meziek												
opstel												
overblieven												
penne												
raem												
rekenen												
repot												
schoeleplein												
schrift												
speulen												
spul												
straf												
tael												
tekenen												
toets												
vekaansie												
ziek												
zingen												

In de deurstreeppuzel zitten alderhaande woorden verstopt die mit schoele te maeken hebben. Jim zien ze hiernaost allegere staon. De woorden kun d'r horizontaal, vertikaal of diagonaal in zitten en nog achtersteveuren ok.

As alle woorden votstreept binnen, blieven d'r nog negen letters over. Aj' die achter mekere zetten, ontstaot d'r een nog een woord dat mit schoele te maeken het. Now ja, mit et schoeleplein veural. Welk woord is dat?

Spoken in „Helpende hanen”

